

Άρειος Πάγος 914/1990, Τμ. Β'

Πηγή: Ε.Ε.Δ. 50/91 σελ. 318

Περίληψη: Συνυπαιτιότητα του μισθωτού στον τραυματισμό του και στις υπ' αυτόν ζημιές του. - Η κρίση του δικαστηρίου για το ύψος της ζημίας του τραυματισθέντος είναι ακυρωτικώς ανέλεγκτη. - Απορρίπτει αίτημα αποζημίωσης ίσης με την διαφορά των αποδοχών που κατείχε ο τραυματισθείς από τις αποδοχές των ανωτέρων βαθμών στους οποίους θα προαγόταν εάν δεν επισυνέβαινε το ατύχημα, όταν κατά τη συνήθη πορεία των πραγμάτων η παραγωγή εξαρτάται από την ύπαρξη κενών θέσεων. - Αν το εργατικό ατύχημα επέρχεται σε επιχείρηση στην οποία δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις κανονισμών περί των όρων ασφαλείας και το ατύχημα είναι συνέπεια της μη τήρησης αυτών, ο παθών έχει εκλεκτικό δικαίωμα να ασκήσει την αγωγή του ν. 551/1915 ή την αγωγή αποζημίωσης του κοινού δικαίου. - Μείωση του ποσού της αποζημίωσης εάν το ατύχημα προήλθε από αμέλεια του παθόντος. - Ειδική αμέλεια και αμέλεια του άρθρου 300

A.K.

Κυριότερες διατάξεις: Ν. 551/1915 άρθρο 16 Α.Κ. άρθρο 300.

Απόφαση Δικαστηρίου

Προεδρεύων ο Αρεοπαγίτης κ. Ν. ΓΙΑΝΝΟΠΟΥΛΟΣ

Εισηγητής ο Αρεοπαγίτης κ ΙΩΑΝ. ΛΑΣΚΑΡΙΔΗΣ

Δικηγόροι οι κ.κ. Αχιλλέας Αποστόλου, Αλ. Παπαλεξίου

1/4πως προκύπτει από την προσβαλλομένη απόφαση το δευτεροβάθμιο δικαστήριο σχημάτισε την δικανική πεποίθηση περί του συντρέχοντος πταίσματος του αναιρεσειόντος στον τραυματισμό του και τις εντεύθεν ζημιές του από τις καταθέσεις των μαρτύρων που, είχαν εξετασθεί ενώπιον του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου, από τις υπ' αριθμ. 2523/1988, 2525/1988 και 4031/1988 ένορκες βεβαιώσεις ενώπιον του Ειρηνοδίκου Θεσσαλονίκης και του Ειρηνοδίκου Αθηνών, ως και από την εκτίμηση των εγγράφων που είχαν προσκομίσει και επικαλεσθεί οι διάδικοι. Έτσι, ο εκ του άρθρου 559 αριθμ. 10 Κ.Πολ.Δ. πρώτος λόγος αναιρέσεως, κατά το πρώτο τμήμα αυτού, με τον οποίον προβάλλεται η αιτίαση ότι το δευτεροβάθμιο δικαστήριο δέχθηκε την παραπάνω ένσταση δίχως αποδείξεις, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. Ο ίδιος λόγος αναιρέσεως, κατά το δεύτερο τμήμα αυτού, με τον οποίον προβάλλεται η εκ του άρθρου 559 αριθμ. 19 Κ.Πολ.Δ. αιτίαση της ελλειπούς και αντιφατικής αιτιολογίας, χωρίς να αναφέρεται συγκεκριμένη έλλειψη και αντίφαση του αιτιολογικού της προσβαλλομένης αποφάσεως περί της συνυπαιτιότητας του αναιρεσειόντος στον τραυματισμό του και τις εντεύθεν ζημιές του, είναι απορριπτέος ως αόριστος. Τέλος, ο ίδιος λόγος αναιρέσεως, κατά το τρίτο τμήμα αυτού, με τον οποίον προβάλλεται η εκ του άρθρου 559 αριθ. 8 Κ.Πολ.Δ., αιτίαση της παραδοχής της παραπάνω ενστάσεως, χωρίς αυτή να προταθεί από το αναιρεσίβλητο νομικό πρόσωπο, είναι αβάσιμος, αφού τούτο με την έφεσή του παραπονέθηκε ειδικώς για την υπό του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου απόρριψη της παραπάνω ενστάσεως.

Ο δεύτερος λόγος αναιρέσεως με τον οποίο προβάλλεται αιτίαση περί του ότι η εκ της μη πραγματοποιήσεως συμπληρωματικής εργασίας και μετακινήσεων από τον τραυματισμό του έως της συνταξιοδοτήσεώς του ζημία του συμποσούται σε 8.500 δραχμές κατά μήνα, γιαυτό και επιδίκασε με την προσβαλλομένη απόφαση ισόποση αποζημίωση που είναι μικρότερη από εκείνη την οποία αξίωσε ο αναιρεσειών με την αγωγή, πλήττει την κατά το άρθρο 561 § 1 Κ.Πολ.Δ. ανέλεγκτη ακυρωτικώς κρίση του δευτεροβαθμίου δικαστηρίου ως προς το ύψος της ζημίας του αναιρεσειόντος και είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος.

Κατά τις διατάξεις των άρθρων 13 § 31 και 39 στοιχ. α' του Γενικού Κανονισμού Προσωπικού ΟΣΕ, που εκδόθηκε κατ' εξουσιοδότηση εκ του άρθρου 12 § 3 του ν. δ/τος 674/1970, όπως ισχύει μετά την διά του άρθρου 5 του ν.δ/τος 1116/1972 αντικατάστασή του, και κυρώθηκε με την υπ' αριθμ. 47748/1972 απόφαση των Υπουργών Εθνικής Οικονομίας, Ναυτιλίας, Μεταφορών και Επικοινωνιών (ΦΕΚ Β', 827, 1972), οι προαγωγές στον κλάδο τεχνιτών γραμμής και στους βαθμούς αρχιτεχνίτου, αρχιτεχνίτου Ι, εργοδηγού και υπεργουστασιάρχου ενεργούνται εφ' όσον υπάρχει κενή θέση για κάθε βαθμό κατ' αναλογίαν 5/10 κατ' εκλογήν και 5/10 κατ' αρχαιότητα. Εξ άλλου κατά το άρθρο 46 § 2 στοιχ. β' του ίδιου Κανονισμού, ως προακτέοι κατ' αρχαιότητα κρίνονται εκείνοι που έχουν ήθος και ικανότητα και δύνανται να ανταποκριθούν στα καθήκοντα του ανωτέρου βαθμού. Τέλος, κατά τις διατάξεις των άρθρων 40, 47 § 1, 2 στοιχ. β' του ίδιου Κανονισμού για την προαγωγή του παραπάνω προσωπικού απαιτείται τριετής τουλάχιστον παραμονή σε κάθε βαθμό και κατά τις ετήσιες κρίσεις το προσωπικό προάγεται μέχρι του υπό του διοικητού του ΟΣΕ οριζομένου δι' αποφάσεως του δεκαπλασίου των προβλεπομένων να κενωθούν θέσεων. Έτσι, το δευτεροβάθμιο δικαστήριο το οποίο δέχθηκε ότι η κατά την συνήθη

πορεία των πραγμάτων προαγωγή του αναιρεσειόντος από τον βαθμό του τεχνίτη Α', τον οποίο κατείχε κατά τον τραυματισμό του, στους ανωτέρους βαθμούς που προαναφέρθηκαν εξαρτάται και από τις κενές θέσεις των ανωτέρων βαθμών, γιατί και, κατ' επικύρωση της αποφάσεως του πρωτοβαθμίου δικαστηρίου, απέρριψε το αίτημα της αγωγής περί επιδικάσεως από της 1.5.1990 αποζημίωσης ίσης προς την διαφοράν των αποδοχών του βαθμού που κατείχε από τις αποδοχές των ανωτέρων βαθμών στους οποίους θα προαγόταν από 1.5.1990, 1.5.1993, 1.5.1995 και 1.5.1998, αντιστοίχως, δεν παραβίασε τις παραπάνω διατάξεις του Γενικού Κανονισμού Προσωπικού ΟΣΕ, που έχει ισχύν νόμου, όπως ισχύει μετά την τροποποίησή του διά της υπ' αριθ. 30718/1981 αποφάσεως των Υπουργών Εργασίας και Συγκοινωνικών (ΦΕΚ Β', 518/1981) και ο εκ του άρθρου 559 αριθμ. 1 Κ.Πολ.Δ. τρίτος λόγος αναιρέσεως, κατά το πρώτο τμήμα αυτού, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. Ο ίδιος λόγος αναιρέσεως, κατά το δεύτερο τμήμα αυτού, με τον οποίον προβάλλεται αιτίαση περί της κατά το άρθρο 561 § 1 Κ.Πολ.Δ. ανελέγκτου ακυρωτικώς κρίσεως του δευτεροβαθμίου δικαστηρίου, περί του ότι κατά την συνήθη πορείαν των πραγμάτων δεν θα προαγόταν ο αναιρεσειών στους παραπάνω βαθμούς κατά τις ημερομηνίες που προαναφέρθηκαν, είναι απορριπτέος ως απαράδεκτος.

(...) Κατά το άρθρο 16 του ν. 551/1915 που κωδικοποιήθηκε με το β.δ. της 24.7/25.8.1920, αν το εργατικό ατύχημα επήλθε σε εργασία η επιχείρηση στην οποία δεν τηρήθηκαν οι διατάξεις κανονισμών περί των όρων ασφαλείας και το ατύχημα είναι συνέπεια της μη τηρήσεως αυτών, ο παθών έχει το εκλεκτικό δικαίωμα να αξιώσει την εκ του νόμου τούτου ή την εκ του κοινού αστικού δικαίου αποζημίωση. Εάν ο υπόχρεος της αποζημίωσης αποδείξει ότι το ατύχημα προήλθεν εξ αμελείας του παθόντος ο δικαστής έχει το δικαίωμα να μειώσει το ποσόν της κατά το άρθρο 3 αποζημίωσης έως του ημίσεος αυτού. Αμέλεια υφίσταται μόνον αν ο παθών έχει παραβεί αδικαιολογήτως διατάξεις νόμων ή διαταγμάτων ή κανονισμών που εκδόθηκαν ή επικυρώθηκαν από την αρμόδια δημόσια αρχή περί των όρων ασφαλείας των μισθωτών. Η μείωση αυτή δεν χωρεί αν συντρέχει περίπτωση της πρώτης παραγράφου. Από τη διάταξη αυτή του νόμου προκύπτει ότι διά την θεμελίωση της ενστάσεως του συντρέχοντος πταίσματος του παθόντος απαιτείται η επίκληση της παραπάνω ειδικής αμελείας μόνον όταν ο παθών αξιώσει την εκ του ν. 551/1915 αποζημίωση, και συνεπώς όταν ο παθών αξιώνει την εκ του κοινού αστικού δικαίου αποζημίωση χωρεί κατ' αυτής η εκ του άρθρου 300 Α.Κ. ένσταση του συντρέχοντος πταίσματος. Έτσι το δευτεροβάθμιο δικαστήριο που δέχθηκε την εκ του άρθρου 300 Α.Κ. ένσταση του αναιρεσίβλητου νομικού προσώπου και επιδίκασε μειωμένη κατά το ήμισυ την κατά τις διατάξεις του αστικού δικαίου αποζημίωση του αναιρεσειόντος, δεν παραβίασε τους κανόνες του ουσιαστικού δικαίου που προαναφέρθηκαν και ο εκ του άρθρου 559 αριθ. 1 Κ.Πολ.Δ. μοναδικός λόγος αναιρέσεως του προσθέτου δικογράφου, είναι απορριπτέος ως αβάσιμος. (Απορρίπτει την αίτηση περί αναιρέσεως της υπ' αριθ. 2067/1989 αποφάσεως του Εφετείου Αθηνών).